IOANNES DE ANANIA SVPER QVINTO DECRETALIVM.

IOANNIS DE ANANIA BONONIENSIS ARCHIDIAconi utriuſque Iuris Doctoris meritiſsimi in Quintum Decretalium lectura dilucida; Additionibus Do. Andreæ Barbatię maniculæ figura ſignatis, nouiter illuſtrata.

Acceſſerunt ſummaria elegantiſsima, cum repertorio accuratè in Alphabeticum ordinem redacto.

LVGDVNI.

M. D. LIII.

LEGES XII. TAB.

COLL. SOC. IESV SALM. EX DONO REGVM.

Incipit lectura aurea excel-
LENTISSIMI AC EXIMII IVRIS
utriuſque doctoris domini Ioannis de Anania, archi-
diaconi Bononienſis ſuper quinto
decretalium.

De accuſationibus, inquiſitionibus, & denuntiationibus Rubrica.

SVMMARIVM.

1 Rubrice continuatio, an ſit neceſſaria in principio libri?
2 Rubrice an poſſint pro textu allegari?
3 Inquiſitio ſi ſit prohibita, an cenſeatur accuſatio prohibita?
4 Accuſare qui non poteſt, an poſſit eſſe promotor inquiſitionis.
Et an accuſator non legitimus, poſſit accuſare ſi vigore ſtatuti quilibet poſſit accuſare de crimine.
5 Accuſans aliquē de crimine, an debeat apponere in libello q illud ſcienter fecit.
6 Accuſans, que debeat in litis exordio offerre?

Intendens compilator vel iſtillator, in iſta quinta parte de accuſationibus criminū, & eorū penis tractare [a] premittit modos p quos de criminib⁹ & penis eorū agat, ſ. accuſatione, inquiſitione, & denunciatione. Et cōtinuat ſic ſupra nbus. Dictū eſt ſupra de accuſationib⁹ matrimonij, & de diuortijs que cōiter ſiūt actione delicti. Nunc reſtabat generaliter videre, de accuſationibus omniū delictorū. Et verbum accuſatio cōprehēdit hic, etiā accuſatorū perſonas: ſicut in rubrica. C. eo. vt ibi no. glo. & Bal. vel ſic cōtinuatur, vt ſenſit glo. huius cōpilationis. Quia regulariter nemo ſine accuſatore damnatur. in l. reſcripto. §. ſi quis accuſatorem. ff. de mu. & ho. & in c. vt noſtrū. ſupra vt eccleſiaſti. beneſi. ſine di. conſe. ideo &c. Adde tamē q glo. que reputatur ſingularis in rubrica. ff. de condi. ſur. dicit. q vbi eſt 1 principium † libri. nō eſt neceſſaria continuatio. hoc forte probatur in l. i. §. quintus. §. ſextus. §. ſeptimus. C. de vete. iur. enucle. Aliqui tamen dicunt q iſtud debet limitari niſi ille liber tractet de materia precedentis. ita videtur velle gloſ. ſingularis in rubri. ff. de actio. emp. De prima parte rubrice. ſ. de accuſatione habet. ij. q. vij. c. vlti. & iij. q. iiij. & v. De ſecūda. ſ. de inquiſitione. habet. ij. q. i. c. i. & c. ſemper. & c. deus omnipotens. De tertia parte. ſ. denūciatione habetur. ij. q. i. ſi peccauerit et. ij. q. vij. c. ſi quis. et c. quapropter. & repetitur in. vi. ſed nō ponitur de denunciationibus.
2 b An † autem rubrice [b] poſſint allegari. tanq̄ tex. vide gl. no. in verſi. titulis in proemio ſexti. & Jo. and. poſt ſpecu. in titulo de allegationibus & diſputa. ad fi. adde etiā Bal. in rubrica. C. an ſeruus ex facto ſuo. Adde etiā Hoſt. in ſumma de ſacra. nō iter. & dominus meus Jo. de imo. in rubri. ff. de ver. ob. qui inter alia dicit poſt Jo. and. q rubrice libri decretorū. nō ſunt autēntice exceptis paleis. q nō fuerūt poſite per Gratianū, q ſunt ſummaria. & nō rubrice. tu adde do. Domi. de ſancto gemi. xi. di. c. qui neſciat. vbi dicit. q nō ſunt autēntice. q poſite ſunt p Gratianū cuius dictio nō datur fides [c] iuxta. c. ſecundū. de reſcrip. per Jo. an. adde etiā gl. ii. q. ix. c. charte. i rubrica. vbi appellat eas rubricas & nō ſummaria. Quid autē ſi rubrica eſt generalior. q tex. & econtra vide gl. in verbo illicitas. in auc. de incestis. nup. colla. ij. in princip. Iti adde q inquiſitio aliqua ſpecialis, aliqua generalis. Et generalis diuiditur in plures ſpecies quas proſequere p Ang. in repe. l. ſi vacātia. C. de bo. vacan. lib. x. alios remiſſiones vide in. c. j. de offi. ordi.
3 Querit hic dñs meus d. Pe. de anch. vtrū † prohibita inquiſitione videat̄ prohibita accuſatio & denūciatio: & remittit ad no. in l. nō ſolum. §. ſi. ff. de iniu. & in l. quida. C. de fal. mo. quēadmodū de iureiu. tu adde eūdē. d. Pe. in c. ei. dilecto. ij. de reſcrip. vbi vult. q iudex nō poſſit inquirere cōtra preſbitere excōicatū.
4 Quid autem ſi aliquis nō poſſit † accuſare, an poſſit eſſe promotor inquiſitionis, & implorare officiū iudicis in locū denūciātis accuſatoris, dic q ſic per id qd habet in l. j. C. ſi tutor non geſſit. qd eſt no. aligni ſcdm. Bal. ibi. Quid autē ſi vigore ſtatuti quilibet poſſit accuſare de homicidio. An poſſit etiam nō legitimus accuſator vide Bal. in rubrica. C. qui accu. non poſſ. in penul. col. vbi inter alia dicit. q expedicat ſi poterit vigore talis ſtatuti: q eſt
5 prohibitū de iure diuino. Utrū † autē ille q aliquē accuſat. debeat apponere in libello, q ſcienter fecit illud: vide Bal. in l. j. in. xx. col. C. q accu. nō poſſ. vbi cōcludit. q aut aliquis accuſat aliquē. q nō fecit: & tūc appōere verbū ſcienter, aut q fecit, & tūc decus e inter alterutra: allegat glo. in l. ex maleficiis. §. lōge mini⁹. ff. de actionibus & obli. Ultimo
6 ſcias. † q volēs accuſare, tria hz i litis exordio neceſſaria, videlicet libellū offerre. ſe qpſe ad penā talionis obligare, & fideiuſſore de lite, proſequēda dare: vt probatur in l. q crimen. C. qui accu. nō poſ. vbi Bal. q etiā in ſcda oppo. declarat quare requirit inſcriptio, cū tacite intelligat pena talionis. Quid autē ſi iudex nō vult recipe libellū querimonie vel accuſationis. vide. Bal. in l. mācipia. in prin. C. de ſeruis fugi. vbi dicit. q facit litē ſuā. & q vidit condemnari vnum qui recepit accuſationem, & portauit ad cameram ſuam & non proceſſit. Archidiaconus.

SVMMARIVM.

1 Exceptio inhabilitatis eſt dilatoria: & eſt opponenda ante litis conteſtationem.
2 Accuſator inhabilis, ſi non repellitur per partem nec per iudicem, an valeat proceſſus?
3 Et ſi inhabilitas illa ſuperuenit pendente accuſatione, an poſſit accuſator proſequi illam accuſationem?
4 Criminoſus an repellatur ab accuſando.
5 Infamis infamia facti, an repellatur accuſando.
6 Infamis an repellatur a denunciando.

CAP. I.

Si legitimus. Primo thema, ſecūdo tacita queſtio. ſecūdo reſpōſio ſiue ſolutio. ſecunda ibi non fatiget. hoc dicit. Primo de accuſatoris perſona, [d] eſt querēdū. Et ex iſto textu Bal. cōtinuat rubricā. C. qui accuſare non poſ. vel ſic. Ad petitionē non legitimi accuſatoris, reus nō eſt in iudicio trahēdus. neq; fatigand⁹. hoc dicit. vel ſic exceptio. Iſte nō eſt legitim⁹ accuſator, tanq̄ pendi cialis eſt in pn. diſcutienda. vſq;. Ante oia de habilitate & legitimatione perſonarū in iudicio pcedere volentiū. ingrendū & diſcutiēdū eſt. hoc dicit. & facit q habet in c. exhibita. de iud. & l. qm alexādri. C. de adulterijs. Nota. q: hoc verbū
e 1 nō fatiget. reſpicit poſſū. & ſic te exceptio inhabilitatis [e] videt dilatoria & ſic opponēda ante litis conteſt. iuxta. c. exceptionē. de excep. de quo vide Bar. in l. hos accuſare. §. j. ff. eo. & etiā p Bar. in l. criminis. C. q accu. nō poſ. vbi etiā dicit. qd ſi iudex cōpellit partē ad litē cōteſtādā, & reſeruat ſibi exceptionē. An iſto caſu poſſit dilatoria opponi poſt litis cōteſt. & inter alia allegat Archi. ij. q. vj. c. ſi. Et predicta intellige vera. niſi eſſet talis dilatoria. q redderet retro iudi
f ciū [f] nullū. in l. ij. cū ſi. C. de pen. Nota. q reus nō dz fatigari ad inſtantiā illegitimi accuſatoris. q intellige verum, quo ad proſecutionē iudicij: fatigabit tamē in hoc. q debet venire ad allegādū exceptionē ſibi cōpetentē. l. ſi quis ex aliena. ff. de iudi. q tamē intellige vt no. glo. ſi. & ſupra dicam.
2 in. c. veniens. ſ. eo. Quid autē † ſi inhabilis nō repellitur, nec p partē nec p iudicē. an valeat proceſſus: cōmuniter doc. q ſic. p c. pia. de excep. in. vi. de quo etiā p Bar. in l. j. §. accuſationē. ff. ad turpil. Cōſidera. q illud nō eſt indiſtincte verū. ſed potius dz cōſiderari qualitas illius. q poterat re-
3 pelli. † Quid autē ſi pēdēte accuſatione, ſuperuenit inhabilitas. puta q ſit bannitus cui denegat̄ audientia ex forma ſtatuti. vtrū poſſit proſequi illā accuſationē: vide Bart. in l. ab eo q reus. ff. de publi. iud. & in l. vtamius. ff. de fideiuſſo. vbi concludit q ſic. Pōderaſti Bar. eſſet ſibi ſequs in. d. l. hos accuſare. §. j. Adde etiā d. meū do. Pe. de ancha. in. c. cū inter. ſupra de excep. vbi vult idē in excōicato. q in bānito q ſorte ſeqū eſt veriū. Nota q iſte tex. innuit. q an teq̄ citet accuſat⁹, & potiſſime ſi dz venire de longinquo accuſator. primo dz legitimare perſonā ſuā. & etiā ſe inſcribere: pro quo facit l. ij. C. de exhi. reis. papa tamē fecit ſequi. in c. ij. j. eo. ſ. dic qd illud fecit de plenitudine poteſtatis: vel dic attēdi ſtilū curie ſcdm do. An. Nota. ſm dicta gl. † q cri
4 g minoſus [g] aliū accuſare nō poteſt: pro quo vide hic alias auc. p doc. allegatas. Utrū autē debeat eſſe par conuictus de crimine & confeſſus. glo. & doct. in c. ſup eo. ſ. de teſti. g. c. i. de excep. dicunt. q de iure ciuili, dz eſſe conuict⁹ & condemna-

a Iſta decet bonum medici, ad curādum egritudinē q ſcz habeat primo notitiā morbi per ſpecies vt eſt tex. in auc. hec conſtitutio. in prin. ci. col. viij. et in proemio clemē. i verbo quibus Bal. etiā in l. ſi. antememdum primo col. C. de bono. poſſ. ſm ta. non pōt (inquit) cognoſcere qs qualitatē, niſi cognoſcat ſubſtantiam. & ex. eſt l. i. eius. ff. ſi cer. pe. ideo ordine paruo procedit.

b Unico verbo diſtingue: aut rubrica cōtinet perfectam orationē: et tunc p deciſione allegātur, vt ſunt iſte. q quiſque in alterum: ſtat. extra. vt eccleſiaſti. benefi. cū ſibi ſm opi. do. Ang. i proemio inſtit. iij. col. aut non continent ſententiā perfectā & nō allegātur p deciſ. q ſolū reducunt ad demonſtrādū naturā nigri. vide do. Ant. de butri. in proe. decre. c. do. Jaſo. de may. inſti. de actionibus ſo. pmo. col. iij. dicit eū, q poſſit ex eis maximæ ctis multiplicit argui ſm Jo. an. et alios hic i tex. alle.

c Cōtrariū expreſſe dicit do. Zamar i tracta. ſuo de accu. ſo. nō eſt ingri toto libro d

creto. rubrica autētica. ſter vnā. q ſ cipit cōcordātia diſcordātiū canonū: poſita i principio lib. q eſt facta p Gratiā. alie aūt nō autēti. q: nō ſūt facte p Gra. ſz p Cardinalē quota palea diſcipulum Gratiani latius narrat Jo. de imo. i rub. ff. de verb. obli. in. ſi. colum. ponitur.

d Accuſatoris perſona vide Bal. in l. dami. §. ſi alieno. ff. de dāno infecto. And. Bar.

e Inhabilitatis. Exceptio inhabilitatis, q accuſatorem opponi poteſt quecunque, ſi inhabilitas proueniat iure natura li vel gentiū ſed ſi de iure ciuili, dz opponi ante li. cōt. Bar. in rub. C. q acc. nō poſ. in Spec. in tit. de accu. ver. itē repellit. & Bal. i eſt. C. q accu. non poſ. An. barba.

f Si appa ret de innocētia rei. etiā poſt ſententiā pōt abſolui ex ſpāli gratia. ſm principis bñficio Bar. i. l. an ſi. ff. de q̄ſti. & in l. vlti. ff. eo. ff. de cūſtodia reor. q ſi ſſōeo. diſco. de rota gerit varie opiniones & q: ſz p meuuiem iuſti vide i q̄ſtiōe. xx. x. ti. de dilā. et acti.

g Criminoſ⁹. Adde

rum ſententiarum, vt ibi plene habetur. Quarto differunt, quia c. quia periculoſum. de ſent. excom. in. vi. vbi habetur, ꝙ epiſcopi nullam penam interdicti vel ſuſpenſionis incurrant, niſi ſint expreſſi in ſententia, ſecus in ſententia excommunicationis, quia vt dicit ibi glo. papa voluit epiſcopos in tantū priuilegiare, ꝙ tollerent quo ad eos. c. ſi quis ſuadente. cum ſi. An autem cardinalis gaudeat priuilegio. c. quia periculoſum? Hoſti. in c. ſi. de cle. non reſi. tenet ꝙ ſic, quod intelligunt doc. etiam de cardinalibus nō epiſcopis: & pro hoc facit bonus text. in c. i. circa ſi. vbi etiam ſi forte eccleſie romane cardinalis. de ſcis. lib. vi. Sed aduerte diligenter, ꝙ ratio expreſſa in d. cap. quia periculoſum, valet ne impediatur executio pontificatus offic. non habet locum in cardinali non epiſcopo. ergo &c. facit quod no. in cle. cupientes. de pe. Quinto differunt. c. preſenti. de ſen. excom. in. vi. vbi habet. ꝙ relaxatio ad cautelam, que dicitur beneficium non habet locum in generali interdicto, ſecus in excommunicatione. Sexto differunt. c. romana. §. ſi. de ſen. excō. in. vi. vbi habetur, ꝙ vniuerſitas ſiue collegium. poteſt excōmunicari. ratio redditur in tex. de qua queritur. poteſt cōtingere quia etiam nequ ligarentur, quod intelligit gl. quo ad eccleſiam. non quo ad deum, cuius oculi nec fallit nec fallitur. eſt etiam ratio ſecundum glo. quia vniuerſitas ſiue collegium, non eſt materia capax ad recipiendum talem ſententiam: aliam text. vide per do. Ab. in c. dilectus. ſ. de ſymo. videlicet ꝙ excommunicatio requirit verum corpus, & animam baptizatam, & verum etiam & proprium delictum excōicati. xi. q. iii. c. omnis. de quo plene dixi in d. c. dilectus. vbi etiā
15 fuit tactum, an & vniuerſitas in qua ſunt omnes doli capaces, poſſit excommunicari: puta collegium doctorum, c. canonicorum, conuentus monachorum & ſi. Septimo & vlt. differunt. qd patet in c. ſi. §. i. in ver. dum tamen excommunicati. de don. & contu. vbi habetur, ꝙ tempore interdicti, etiam ſani admittuntur ad penitentiam, ſi fuerunt excommunicati. quia illi non admittuntur, niſi in mortis articulo. facit ad idem quod habetur in d. §. ſi. ver. feſtiuitatibus, vbi habetur, ꝙ in certis feſtiuitatibus, poſſunt celebrari diuina, excluſis excommunicatis & interdictis.

¶ Finiunt commentaria excellentiſſimi ac eximii iuris vtriuſq; doctoris domini Ioannis de Anania archidiaconi Bononienſis ſuper prima parte quinti libri decretalium, vna cū additionibus nouis domini Andree Barba. & cum repertorio.

Regeſtum.

a b c d e f g h i k l m n o p q r s t v x y z A B C D E F G H Omnes ſunt quaterniones.

LVGDVNI,
Excudebat Petrus Fradin,
1550.